

обов'язкового медичного страхування можна визначити наступні: забезпечення загальнодоступності медичної допомоги; введення протоколів лікування та уніфікованих методик лікування; обов'язковість надання медичних послуг за страховим полюсом; врегулювання фінансових надходжень за бюджетно-страховим аналогом.

Література: 1. Бідний В.Г. Медичне страхування. – К.: Задруга, 2000. – 136 с. 2. Ляхоцький В.П. Страхова медицина в Україні: історія та сучасність: монографія. – К.: Унів. вид-во «Пульсари», 2003. – 82 с. 3. Ливак П.Е. Законодательное обеспечение реформы здравоохранения медицинской отрасли в Украине / П.Е. Ливак // Актуальные проблемы правового регулирования медицинской деятельности: Материалы 2-й Всероссийской научно-практической конференции. Москва, 26 марта 2004 г. Под общ. ред. С.Г. Стеценко. – М.: Издательская группа «Юрист». - 2004. – С. 102-103. 4. Шамшурина Н.Г. // Актуальные проблемы правового регулирования медицинской деятельности: Материалы 2-й Всероссийской научно-практической конференции. Москва, 26 марта 2004 г. Под общ. ред. С.Г. Стеценко. – М.: Издательская группа «Юрист». - 2004. – С. 23-24. 5. Лысенко Ю.Г. Современные технологии в управлении медицинским страхованием и лечебным процессом: монография / Евтушенко Т.П., Кизим В.В., Лысенко Ю.Г., Маншилин К.Н. – Донецк: ООО «Апекс», 2005. – 224 с.

Зибарева О.В.,
*к.е.н., докторант Інституту регіональних досліджень НАН України,
м. Львів, Україна*

РОЗВИТОК ПРИКОРДОННИХ ТЕРИТОРІЙ ЗАХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ПРОЦЕСІВ СОЦІАЛІЗАЦІЇ

Інтеграційні процеси, що відбуваються останнім часом в Європі, висувають підвищені вимоги для держав, пріоритетом зовнішньоекономічної політики яких є євроінтеграція. Накопичений людський капітал держави є одним з чинників, які визначають рівень розвитку країни в процесі міжнародної інтеграції, однією з форм якої виступає співпраця між прикордонними територіями України та Європейського Союзу. Тому важливим аспектом виступає порівняльний аналіз розвитку прикордонних територій західного регіону України та країн ЄС, що мають спільні кордони з нею, в контексті процесів соціалізації, що відбуваються по обидві сторони кордону.

Оскільки, соціалізація залежить від суб'єктивного світу окремих індивідів і формується через суспільний менталітет та суспільний інтелект найрізноманітніших верств населення на конкретній території і у певний відтинок часу, то очевидно, що вона є відмінною в розрізі регіональних суспільних систем, хоча й має певні спільні ознаки. Розглянемо особливості розвитку зазначених вище регіонів України та ЄС в контексті аналізу окремих соціально-економічних показників. Як свідчать численні дослідження, сьогодні Україна та її регіони дуже відстає від більшості європейських країн за рівнем багатьох показників економічного розвитку. За даними Євростату ВВП на душу населення в ЄС у 2010 році, становив 32 тисячі 900 доларів США (разом із біднішими східноєвропейськими країнами) [1]. Eurostat опублікував рейтинг країн ЄС по індикаторах ВВП на душу населення (по стандартах купівельної спроможності) та індексу реального індивідуального споживання на душу населення (Actual Individual Consumption, AIC). Виходячи з об'єкту дослідження для проведення порівняльної характеристики розглянемо табл. 1, де наведено відомості щодо ВВП на душу населення у відсотковому співвідношенні до загального показника ВВП по Євросоюзу. Дані табл. 1 показують значну диференціацію країн Євросоюзу на рівнем розвитку. Зазначимо, що східні прикордонні території Євросоюзу не досягають загальноєвропейського показника, зокрема, у 2010 році найбільшим він є в Словаччині – 74%, рівень ВВП на душу населення в Угорщині становить 65%, в Польщі – 63%. Найнижчий рівень ВВП – в Румунії – 46% - країні, яка вступила до ЄС в рамках останнього розширення (2007 рік).

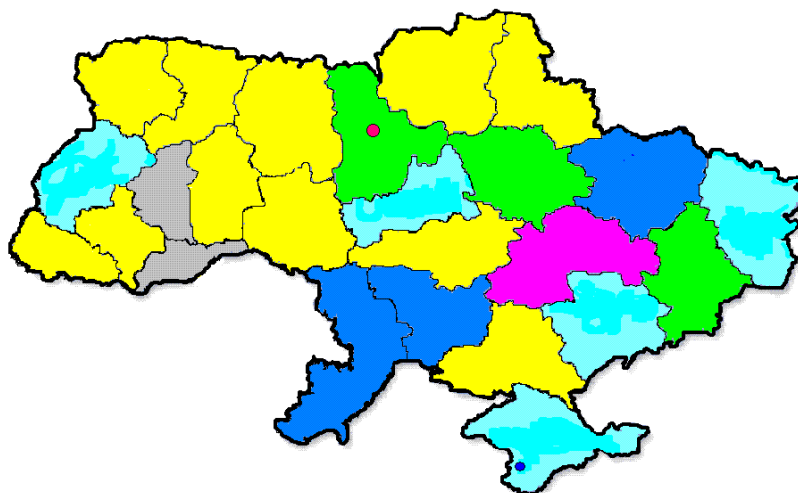
Порівнюючи дані країн Євросоюзу з українськими показниками західних прикордонних територій (рис. 1, табл. 2), побачимо, що розрив між показниками Львівської та Волинської області та Польщі становить відповідно 11,8 разів та 14,1 разів; Закарпатської області, Угорщини та Словаччини відповідно 17 разів та 19,3 разів; Івано-Франківської, Чернівецької та Одеської областей та Румунії відповідно 9 разів, 12,1 разів та 5,6 разів.

Таблиця 1

ВВП країн Євросоюзу за паритетом купівельної спроможності в розрахунку на душу населення, (індекс ЄС-27=100%)

Країна	2006	2007	2008	2009	2010
ЄС (27 країн)	100	100	100	100	100
ЄС (15 країн)	112	111	111	110	110
Угорщина	63	62	64	65	65
Польща	52	54	56	61	63
Румунія	38	42	47	47	46
Словаччина	63	68	73	73	74

Джерело: [2]

■ 5 000 – 10 000: м. Київ ■ 4 000 – 5 000: Дніпропетровська область ■ 3 000 – 4 000: Донецька, Київська, Полтавська область ■ 2 500 – 3 000: Миколаївська, Одеська, Харківська область, м. Севастопіль ■ 2 000 – 2 500: Автономна Республіка Крим, Запорізька, Луганська, Львівська, Черкаська область ■ 1 500 – 2 000: Івано-Франківська, Волинська, Рівненська, Вінницька, Херсонська, Хмельницька, Житомирська, Чернігівська, Кіровоградська, Сумська, Закарпатська область ■ менше 1 500: Тернопільська, Чернівецька область

Рис. 1. Валовий регіональний продукт регіонів України на душу населення у 2010 році (дол. США)

Джерело: складено автором за даними Державної служби статистики України

Таблиця 2

Показники розвитку прикордонних територій України, що мають спільні кордони з країнами Європейського Союзу

Регіон / область	Валовий регіональний продукт на одну особу (фактичні ціни, грн.)*	Інвестиції в основний капітал на одну особу (фактичні ціни, грн.)**	Прямі іноземні інвестиції на одну особу, дол. США, станом на 01.04.2011 р.	Рівень безробіття за методологією МОП, у % до економічно активного населення, 2010 р.	Середньомісячна заробітна плата (номінальна), грн., січень-квітень 2011 р.
Україна	23600	597,7	998,1	8,1	2424
<i>Західні прикордонні території України</i>					
Львівська	16353	532,8	514,6	7,8	2065
Івано-Франківська	14814	433,6	399,2	8,2	2030

продовження табл. 2

Волинська	13916	267	215,7	8,5	1796
Закарпатська	12278	234,1	281,2	8,7	1873
Чернівецька	10939	255,1	71,4	8,5	1783
<i>Довідково:</i>					
Одеська	22544	396,1	476,1	6,1	2194

* дані за 2010 рік

** дані за січень-березень 2011 року

Джерело: складено за даними Державної служби статистики України

З табл. 2 видно, що в жодній із західних областей (сусідів Євросоюзу) обсяги ВРП на душу населення не перевищують середньоукраїнський рівень. В Одеській області, яка має спільні кордони з Румунією, ВРП у 2010 р. наближається до середнього по Україні.

Загалом можна зробити висновок, що низький рівень середньодушового ВРП виявився однією з головних ознак недостатнього соціального ефекту економічного розвитку в Україні та її регіонах. Розуміння процесів соціалізації економічного розвитку в контексті інтеграційних процесів дозволяє зробити висновок, що головним суб'єктом і об'єктом цих процесів виступає людина – як працівник, як власник, як споживач, як особистість, тому в процесі євроінтеграції процесам соціалізації як прогресивного, так і девіантного напрямку, повинна відводитись не остання роль при формуванні програм розвитку, насамперед, ринку праці як на національному, так і на регіональному рівнях.

Література: 1. GDP per capita in PPS [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/web/_download/Eurostat_Table_tec00114HTMLNoDesc.htm 2. Eurostat 22.12.2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/web/_download/Eurostat_Table_tec00114HTMLNoDesc.htm

Іляш О.І.,

*к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства Львівської комерційної академії,
м. Львів, Україна*

НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ НА ВСІХ РІВНЯХ СИСТЕМНОЇ ІЄРАРХІЇ УПРАВЛІННЯ

Депопуляція населення, високий рівень смертності та захворюваності населення на субрегіональному рівні недофінансування низки обласних цільових програм спрямованих на зниження захворюваності та смертності населення, недостатність повноцінного медикаментозного забезпечення лікування дітей у стаціонарах та безоплатного лікування дітей-інвалідів, диспропорції розвитку ринку праці та проблеми укомплектованості вільних робочих місць на ринку праці, зумовлена невідповідністю попиту на робочу силу та її пропозиції у професійно-кваліфікаційному розрізі, низький рівень заробітної плати, високі темпи росту заборгованості по заробітній платі стали найбільш істотними проблемами соціально розвитку Львівської області у I півріччі 2012 р.

Відтак, вирішення окреслених проблем потребує реалізації заходів покращення соціально розвитку регіону в межах державної політики на всіх рівнях системної ієрархії управління:

1. На центральному рівні:

- запровадження багатоканального фінансування медичної допомоги шляхом: ведення загальнообов'язкового державного медичного страхування; врегулювання питання надання платних медичних послуг населенню, включаючи посилення державного регулювання платної медичної допомоги у державних та комунальних закладах; посилення державної фінансової підтримки самооздоровлення соціально уразливих категорій населення;

- виділення цільової субвенції з Державного бюджету України на реалізацію програм у галузі охорони здоров'я Львівської області, що сприятиме підвищенню ефективності бюджетних витрат та збереженню збалансованості бюджетної системи з метою підтримки реалізації